

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΡΩΜΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΜΙΛΑΝΟΥ

Λομβαρδία

Οικονομία Διμερείς εμπορικές σχέσεις

	2016 ¹		2015	
	Ιταλία	Λομβαρδία	Ιταλία	Λομβαρδία
Πληθυσμός (1 ^η Ιανουαρίου)	60.589.445	10.019.166	60.665.551	10.008.349
Πληθωρισμός (NIC)	- 0,1 %	- 0,2 %	0,1%	0,2%
ΑΕΠ (σε δις. €)	€1.673,3	€368,58	€1.642,4	€359,04
ΑΕΠ κατά κεφαλή	€27.500	36.807	€27.044	€ 35.885
Ανεργία	11,7%	7,4%	11,9%	7,9%
Εισαγωγές σε δις. €	€365,5	€115,3	€370,4	€116,1
Εξαγωγές σε δις.€	€417,07	€111,9	€412,2	€111,3

Πηγή: Annuario Statistico Isat-ICE, Banca D' Italia, ASR LOMBARDIA

Οικονομία 2017

Η Λομβαρδία έχει πληθυσμό 10 εκ. και διαιρείται σε 12 μικρότερες περιφέρειες. **Η οικονομία της περιφέρειας Λομβαρδίας αναπτύχθηκε το 2017 με ποσοστό 1,7% έναντι του προηγούμενου έτους².** Οι ρυθμοί μεταβολής του τοπικού ΑΕΠ των τελευταίων ετών ήταν: -2% το 2013, 0,7% το 2014, 1,3% το 2015 και 1,2% το 2016. Η ανάκαμψη ακολουθεί το διάστημα ύφεσης 2009-2013, κατά το οποίο, το ΑΕΠ μειώθηκε 3 από τα 5 έτη και σωρευτικά κατά 5,9% σε σχέση με το 2008 (μέση ετήσια μείωση 1,2%).

Στη Λομβαρδία αντιστοιχεί το **21% του ΑΕΠ της Ιταλίας**, ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Περιφέρεια είναι πολύ υψηλότερο από το μέσο όρο της χώρας και από τα υψηλότερα στην ΕΕ.

Η δραστηριότητα αυξήθηκε σε όλους τους κλάδους το 2017 ευνοούμενη από αύξηση των εξαγωγών, τη διεύρυνση των επενδύσεων των εταιρειών και της κατανάλωσης των οικογενειών. Το διαθέσιμο εισόδημα αυξήθηκε. Η ανάπτυξη, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία συνεχίστηκε και το πρώτο τρίμηνο του 2018. Η ετήσια αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής εκτιμάται σε 3,7% το 2017 και θετικά συνέβαλε σε αυτή η υιοθέτηση των μέτρων Industria 4.0. Ο κύκλος εργασιών στις κατασκευές μετά από χρόνια κρίσης φαίνεται να βελτιώνεται σχετιζόμενος και με βελτίωση της αγοράς ακινήτων στην περιοχή.

¹ Τα στατιστικά από την ISTAT για την οικονομία των περιφερειών ανακοινώνονται στην πλειοψηφία τους με καθυστέρηση σε σχέση με τα εθνικά.

² Πηγή τράπεζα Ιταλίας, η ISTAT ανακοινώνει τα στατιστικά για τις περιφέρειες το επόμενο έτος. Η ονομαστική αξία του ΑΕΠ του 2017 δεν έχει ανακοινωθεί.

Η **ανεργία** μειώθηκε σημαντικά το 2017 και διαμορφώθηκε σε **6,4%** (έναντι 11,2% εθνικό μ.ο), αλλά βρίσκεται ακόμα σε υψηλότερα επίπεδα από ότι το 2007.

Στο τέλος του 2017 λειτουργούσαν στην Λομβαρδία 189 τράπεζες, ενώ σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αναμένεται το 2018 ο αριθμός τους να μειωθεί ακολουθώντας την τάση που επικρατεί στον κλάδο γενικότερα.

Η Λομβαρδία είναι μια από τις πλέον ανεπτυγμένες βιομηχανικά περιοχές της Ευρώπης και σημαντικό οικονομικό κέντρο της Ιταλίας. Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ιταλίας στην μεταποιητική βιομηχανία της Λομβαρδίας σημαντικότεροι τομείς είναι αυτός της μεταλλουργίας, των μηχανημάτων και συσκευών ηλεκτρονικών υπολογιστών, οπτικών και ηχημική βιομηχανία. Η φαρμακευτική βιομηχανία της περιοχής είναι από τις σημαντικότερες στην Ευρώπη. Οι βιομηχανίες της περιοχής είναι στην πλειοψηφία τους επιχειρήσεις μικρής και μεσαίας κλίμακας.

Από το 1988 η Λομβαρδία ανήκει στο δίκτυο συνεργασίας των τεσσάρων Περιφερειών γνωστό ως «Four Motors of Europe» (www.4motors.eu) μαζί με την Baden-Württemberg (Germany), Catalonia (Spain), και Auvergne-Rhône-Alpes (France).

Μεταφορές, τουρισμός, εμπόριο

Στη Λομβαρδία και συγκεκριμένα στο Μιλάνο έχει την έδρα του η χρηματιστηριακή αγορά της Ιταλίας, ενώ η πόλη του Μιλάνο αποτελεί και σημαντικό εκθεσιακό κέντρο στο οποίο φιλοξενούνται εκθέσεις διεθνούς ενδιαφέροντος.

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύει η περιφέρεια Λομβαρδίας το αεροδρόμιο Μαλπένσα αποτελεί το σημαντικότερο αεροδρόμιο της χώρας στη μεταφορά εμπορευμάτων (540.000 τόνοι) και το δεύτερο στη χώρα στη διακίνηση επιβατών (19,4 εκ. επιβάτες το 2016). Ενώ και τα άλλα δύο αεροδρόμια (Linate, Bergamo) κατέχουν ιδιαίτερα υψηλή θέση στις αφίξεις στη χώρα. Η Λομβαρδία διαθέτει ανεπτυγμένο δίκτυο σιδηροδρομικών μεταφορών .

Η Λομβαρδία βρίσκεται στην πρώτη θέση στις δαπάνες τουριστών που επισκέπτονται την Ιταλία, ξεπερνώντας και την περιφέρεια Lazio, γεγονός που σχετίζεται με το ότι πολλοί τουρίστες επισκέπτονται την περιοχή και για την πραγματοποίηση αγορών. Σύμφωνα με διαθέσιμα στοιχεία του έτους 2016 οι τουρίστες που επισκέφθηκαν την Λομβαρδία ξόδεψαν €6,5 δις.

Από την περιφέρεια Λομβαρδίας **προέρχεται το 27,2% των ιταλικών εξαγωγών και κατευθύνεται το 32,7% των εισαγωγών** της Ιταλίας (2017) .

Τα πρώτα σε αξία προϊόντα που εξήγαγε η Λομβαρδία το 2017 ήταν μηχανήματα και εξοπλισμός, μέταλλα και προϊόντα τους και χημικά προϊόντα. Οι συνολικές εξαγωγές ήταν €120,33 δις. Τα κυριότερα προϊόντα που εισήγαγε η Λομβαρδία το 2017 ήταν χημικά προϊόντα, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ηλεκτρονικά κα, μέταλλα και προϊόντα τους. Το σύνολο των εισαγωγών το 2017 ήταν €124,73 δις.

Οι χώρες όπου κατευθύνονται οι άμεσες επενδύσεις της περιφέρειας Λομβαρδίας (στοιχεία 2016) ήταν η Γερμανία, Αυστρία, ΗΠΑ, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Γαλλία, Ισπανία κ.α. Οι

πρώτες χώρες προέλευσης ΑΞΕ στην Λομβαρδία την ίδια χρονιά ήταν το Λουξεμβούργο, Γαλλία, Ολλανδία, Γερμανία, Ελβετία, ΗΒ, Βέλγιο κ.α.

Στατιστική ανάλυση εισαγωγών ελληνικών προϊόντων στη Λομβαρδία

Σύμφωνα με την ιταλική στατιστική υπηρεσία, στη Λομβαρδία κατευθύνθηκε το 26,3% (έναντι 25,5% το 2016) των ελληνικών προϊόντων που εισήχθησαν στην Ιταλία, ενώ από αυτή προήλθε το 26,7% των ιταλικών προϊόντων που εξήχθησαν στη χώρα μας το 2017 (έναντι 26% το 2016)³.

Συνολικά εισήχθησαν από την Ελλάδα προϊόντα αξίας €705 εκ., ενώ εξήχθησαν στην Ελλάδα από τη Λομβαρδία προϊόντα αξίας €1 δις. Η αξία των εξαγωγών μας προς την περιφέρεια αυξήθηκε για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά με ρυθμό 8,34%. Σημειώνεται ότι την ίδια χρονιά οι εισαγωγές της Λομβαρδίας συνολικά αυξήθηκαν κατά 8,1%. Οι εισαγωγές από την Ελλάδα αντιστοιχούν σε 0,5% του συνόλου της περιφέρειας.

Πίνακας 1							
Διμερές εμπόριο Λομβαρδίας με την Ελλάδα 2011-2017							
Αξίες σε ευρώ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Εισαγωγές από την Ελλάδα	512.497.075	422.752.745	415.069.826	510.186.848	610.419.026	650.906.578	705.200.313
Εξαγωγές στην Ελλάδα	1.093.369.868	945.053.142	935.177.276	983.195.232	1.000.992.834	1.021.835.154	1.081.444.299
Ισοζύγιο για την Λομβαρδία	580.872.793	522.300.397	520.107.450	473.008.384	390.573.808	370.928.576	376.243.986

Τα 10 κυριότερα σε αξία εισαγόμενα προϊόντα από την Ελλάδα στην Λομβαρδία παρουσιάζονται στον Πίνακα 2. Σημειώνεται ότι η ιταλική στατιστική υπηρεσία, παρουσιάζει τις εμπορικές συναλλαγές των ιταλικών περιφερειών σε Κωδικούς Οικονομικής Δραστηριότητας (ATECO/ NACE) και συνεπώς η ανάλυση έχει γίνει με τα διαθέσιμα στοιχεία.

Από την ανάλυση των στοιχείων, προκύπτει ότι το 2017 συνεχίστηκε η αύξηση στο βαθμό συγκέντρωσης των εξαγωγών μας. Τα 5 πρώτα σε αξία προϊόντα το 2017 καλύπτουν το 65% της αξίας των εξαγωγών μας, έναντι αντιστοίχως 64,4% το 2016, έναντι 61,7% το 2015 και 59,3% το 2014. Από την πρώτη δεκάδα εκτοπίστηκαν το 2017 τα προϊόντα χάρτου και πλαστικά και εισήλθαν τα καλλυντικά και τα προϊόντα ζωικής προέλευσης.

³ Το σύνολο των στατιστικών στοιχείων που παρουσιάζονται προέρχονται από την Ιταλική Στατιστική Υπηρεσία . Η επεξεργασία των στοιχείων πραγματοποιήθηκε από το Γραφείο ΟΕΥ Μιλάνου.

Πίνακας 2 ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΛΟΜΒΑΡΔΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 10 ΠΡΩΤΑ ΣΕ ΑΞΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ 2017 - ΑΞΙΕΣ ΣΕ ΕΥΡΩ – ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ NACE2007					
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 2015	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 2016	ΜΤΒΛ 15-16	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 2017	ΜΤΒΛ 16-17
ΣΥΝΟΛΟ	610.419.026	650.906.578	6,63%	705.200.313	8,34%
CI262-Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού	167.284.573	216.378.197	29,35%	231.577.148	7,02%
CA105-Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	49.318.243	49.442.213	0,25%	69.065.805	39,69%
CH244-Παραγωγή βασικών πολύτιμων μετάλλων και άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων	72.610.981	57.119.908	-21,33%	63.737.975	11,59%
AA030-Προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειών	54.792.778	57.910.981	5,69%	52.428.526	-9,47%
CD192-Παραγωγή προϊόντων διύλισης πετρελαίου	30.366.091	22.482.424	-25,96%	41.853.586	86,16%
CF212-Παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων	32.617.116	38.828.666	19,04%	30.465.703	-21,54%
AA011-Καλλιέργεια μη πολυετών φυτών	19.066.952	19.498.255	2,26%	19.974.315	2,44%
CE201-Παραγωγή βασικών χημικών προϊόντων, λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων, πλαστικών και συνθετικών υλών σε πρωτογενείς μορφές	18.858.592	17.109.413	-9,28%	17.495.774	2,26%
AA014-Ζώα ζώα και προϊόντα ζωικής προέλευσης	8.605.876	5.116.941	-40,54%	13.966.785	172,95%
CE204-Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού, αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού	14.306.522	11.700.665	-18,21%	12.495.961	6,80%

1. Τάσεις που καταγράφουν τα ελληνικά προϊόντα

10 πρώτα σε αξία προϊόντα : Από την ανάλυση των στοιχείων παρατηρούμε ότι για 7 από τις 10 παραπάνω κατηγορίες προϊόντων που αναλύονται στον πίνακα (πλην των φαρμακευτικών, χημικών και απορρυπαντικών/καλλυντικών) το εμπορικό ισοζύγιο είναι πλεονασματικό για τη χώρα μας, γεγονός που δεν ισχύει για την πλειοψηφία των αγαθών.

Η σταθερά πρώτη σε αξία κατηγορία, **ηλεκτρονικών υπολογιστών και εξοπλισμού** (€231,5 εκ), παρουσίασε αύξηση και το 2017, κατά 7%. Το ποσοστό συμμετοχής τους στις εισαγωγές της Λομβαρδίας από την Ελλάδα είναι ιδιαίτερα υψηλό και αγγίζει το 32,84%.

Τα **γαλακτοκομικά** (€69 εκ) σημείωσαν σημαντική αύξηση το 2017 κατά 39,6% και βρίσκονται στην δεύτερη κατά σειρά αξίας θέση από την τέταρτη το 2016. Σημειώνεται ότι και τα προηγούμενα έτη τα προϊόντα αυτά σημείωσαν σημαντικές θετικές διακυμάνσεις, ενώ από το 2011 ως το 2016 η αξία τους είχε αυξηθεί 5 φορές. Το ποσοστό συμμετοχής τους στις εισαγωγές της Λομβαρδίας από την Ελλάδα είναι 9,79%.

Τα προϊόντα του ΚΑΔ **παραγωγή βασικών πολύτιμων μετάλλων και άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων** (€63,7 εκ), λόγω και της φύσης τους, παρουσιάζουν ετήσιες διακυμάνσεις στην αξία τους. Το 2017 αποτελούσαν το 17% της αξίας των ελληνικών προϊόντων.

Τα προϊόντα **αλιείας και υδατοκαλλιεργειών** (€52,4 εκ) παρουσιάζουν για πρώτη χρονιά από το 2012 μείωση. Το ποσοστό συμμετοχής τους στο σύνολο της αξίας των εξαγωγών μας προς την περιφέρεια για το 2017 ανέρχεται σε 7,43%.

Τα προϊόντα **διύλισης πετρελαίου** (€41,8 εκ) εμφανίζουν σημαντικές ετήσιες διακυμάνσεις. Το ποσοστό συμμετοχής τους στις εισαγωγές της Λομβαρδίας από την Ελλάδα για το υπό εξέταση έτος είναι 5,93%.

Τα προϊόντα του ΚΑΔ **παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων** (€30,4 εκ) παρουσίασαν σημαντική μείωση -21,5%. Το ποσοστό συμμετοχής τους στις εισαγωγές της Λομβαρδίας από την Ελλάδα είναι 4,32%.

Τα προϊόντα **καλλιέργειας μη πολυετών φυτών** (€19,9 εκ.), παρουσίασαν αύξηση 2,4%. Το ποσοστό συμμετοχής τους στις εισαγωγές της Λομβαρδίας από την Ελλάδα είναι 2,83%.

Τα προϊόντα της κατηγορίας **παραγωγή βασικών χημικών προϊόντων, λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων, πλαστικών και συνθετικών υλών σε πρωτογενείς μορφές** (€17,4 εκ) που τα προηγούμενα τέσσερα έτη παρουσίαζαν μείωση, το 2017 αυξήθηκαν κατά 2,26%. Αποτελούν το 2,48% της αξίας των ελληνικών εξαγωγών στη Λομβαρδία.

Η κατηγορία **ζώντα ζώα και προϊόντα ζωικής προέλευσης** (€13,9 εκ), υπερδιπλασίασε την αξία της και από την 21 θέση το 2016 αναδείχτηκε σε 9^ο εξαγόμενο προϊόν το 2017. Αποτελούν σε αξία το 1,98% των ελληνικών εξαγωγών στη Λομβαρδία.

Η κατηγορία **παραγωγή σαπουνιών/καλλυντικών** φαίνεται να επανακάμπτει καθώς το 2016 είχε μειωθεί σημαντικά. Το 2017 ανήλθε σε (€12 εκ) αυξανόμενη κατά 6,8% (1,77% των ελληνικών προϊόντων).

2. Τάσεις επί των εισαγωγών της περιφέρειας Λομβαρδίας - προοπτικές.

Το σύνολο των εισαγωγών της περιφέρειας το 2017 ανήλθε σε €124,7 δις, σημειώνοντας αύξηση 8,11% έναντι του 2016.

Αξίες σε ευρώ	2015	2016	2017	Μτβλη 16-17
Εισαγωγές Λομβαρδίας	116.161.848.807	115.379.907.797	124.736.991.438	8,11%
Εξαγωγές Λομβαρδίας	111.341.283.378	111.961.338.760	120.334.291.798	7,48%
Ισοζύγιο	-4.820.565.429	-3.418.569.037	-4.402.699.640	

Στον πίνακα που ακολουθεί παρακάτω παρουσιάζεται η αξία των εισαγωγών της Περιφέρειας Λομβαρδίας την τελευταία τριετία για τα 20 πρώτα σε αξία προϊόντα. Τα προϊόντα έχουν ταξινομηθεί βάσει των εισαγωγών 2017.

Τα 10 κυριότερα σε αξία προϊόντα που εισήχθησαν στη Λομβαρδία το 2017 ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες (κατά σειρά αξίας):

Παραγωγή βασικών χημικών προϊόντων, λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων, πλαστικών και συνθετικών υλών σε πρωτογενείς μορφές: Το σύνολο των εισαγωγών της κατηγορίας αυτής ανήλθε σε αξία τα €11,3 δις, σημειώνοντας αύξηση 8%. Οι εισαγωγές από την Ελλάδα, ακολούθησαν την αυξητική αυτή τάση, αν και με αρκετά μικρότερο ρυθμό, και αποτέλεσαν το 0,15% του συνόλου (€17,4 εκ) .

Παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων: Οι εισαγωγές διαμορφώθηκαν σε €7,2 δις σημειώνοντας αύξηση 3,6%. Το μερίδιο των ελληνικών προϊόντων ανήλθε σε 0,4% του συνόλου (€30 εκ.), ενώ παρατηρούμε ότι δεν ακολουθήθηκε η αυξητική τάση.

Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων. Η αξία των εισαγωγών παρουσιάζει αύξηση την τελευταία τετραετία και σημαντική αύξηση το 2017 30,8% και διαμορφώνεται σε €7,19 δις. Οι εισαγωγές από την Ελλάδα κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα.

Παραγωγή βασικού σιδήρου, χάλυβα και σιδηροκραμάτων. Η αξία των εισαγωγών αυξήθηκε κατά 21%, ανερχόμενη σε € 5,4 δις. Οι εισαγωγές από την Ελλάδα κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα.

Παραγωγή βασικών πολύτιμων μετάλλων και άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων. Οι εισαγωγές της Λομβαρδίας για την κατηγορία αυτή ανήλθαν σε €5,1 δις. Το ποσοστό των ελληνικών προϊόντων ήταν 1,25%, τα ελληνικά προϊόντα φαίνεται ότι ακολούθησαν το 2017 τη γενική θετική τάση.

Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας. Οι εισαγωγές ανήλθαν σε €4,8 δις με αύξηση 4%. Παρατηρούμε ότι το 2017 οι ελληνικές εξαγωγές της κατηγορίας αυτής σχεδόν πενταπλασιάστηκαν και από €860 χιλ το 2016 ανήλθαν σε €5εκ. Το μερίδιο ελληνικών προϊόντων ήταν 0,1%.

Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού. Το σύνολο των εισαγωγών της περιφέρειας από τον κόσμο για την κατηγορία αυτή ήταν €4,6 δις. **Το μερίδιο των προϊόντων από την Ελλάδα, ήταν 4,95% (€231 εκ).**

Κατασκευή άλλων μηχανημάτων γενικής χρήσης. Η αξία τους διαμορφώθηκε σε €4,4 δις και οι εισαγωγές από την Ελλάδα αποτελούν το 0,1% (€4,9εκ).

Κατασκευή ειδών ένδυσης, εκτός από γούνινα ενδύματα. Εισαγωγές αξίας €3,6 δις . Το μερίδιο των ελληνικών προϊόντων το 2017 ήταν μόλις 0,05% (€1,7εκ)

Κατασκευή μηχανημάτων γενικής χρήσης. Εισαγωγές €3,5δις το 2017.

Παρατηρώντας τα στοιχεία προκύπτει ότι στις πρώτες κατηγορίες εισαγωγών της Περιφέρειας Λομβαρδίας εμφανίζονται προϊόντα που σχετίζονται και με την τοπική βιομηχανία.

Εξετάζοντας το **μερίδιο αγοράς των ελληνικών προϊόντων** στο σύνολο τους, παρατηρούμε ότι αυτά έχουν ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής επί του συνόλου (κάτω του 1%). Το γεγονός αυτό υποδεικνύει ότι υφίστανται περιθώρια για την περαιτέρω αύξηση των εξαγωγών μας σε κατηγορίες ελληνικού ενδιαφέροντος. Η κατηγοριοποίηση ωστόσο, των εμπορικών στοιχείων που παρέχονται με το συγκεκριμένο σύστημα δεν μας επιτρέπει στις περισσότερες περιπτώσεις εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων σε μεγαλύτερη ανάλυση (επίπεδο προϊόντος).

Σημαντικότερη συμμετοχή, πέραν των προϊόντων της ΚΑΔ κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών που αναφέρονται ανωτέρω, έχουν τα παρακάτω:

Τα **προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειών** από την Ελλάδα καταλαμβάνουν ποσοστό 15,6% του συνόλου των εισαγωγών της περιφέρειας για αυτό το προϊόν το 2017. Ωστόσο, παρατηρούμε ότι ενώ οι εισαγωγές στο σύνολο τους για το προϊόν αυτό αυξήθηκαν, οι εισαγωγές από τη χώρα μας παρουσίασαν μείωση και το μερίδιο αγοράς των ελληνικών προϊόντων μειώθηκε το 2017.

Σημαντικό, αναλογικά, μερίδιο κατέχει για τα ελληνικά προϊόντα κατηγορία **“κατασκευή γούνινων ενδυμάτων”**, με ποσοστό 13,48% του συνόλου των εισαγωγών της Λομβαρδίας το 2017 και αξία €2,9 εκ σε σύνολο €22 εκ.

Άλλη κατηγορία με συμμετοχή των ελληνικών προϊόντων είναι **“παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων”** με ποσοστό 5,07% το 2017.

Πίνακας 4 Λομβαρδία Εισαγωγές Αγαθών 2015-2017					
Προϊόντα (αξίες σε ευρώ)	IMP2015	IMP2016	μεταβολή 15-16	IMP2017	μεταβολή 16-17
Σύνολο	116.161.848.807	115.379.907.797	-1%	124.736.991.438	8,11%
CE201-Prodotti chimici di base, fertilizzanti e composti azotati, materie plastiche e gomma sintetica in forme primarie	11.077.870.215	10.423.913.969	-6%	11.360.981.306	8,99%
CF212-Medicinali e preparati farmaceutici	6.993.870.639	7.033.702.281	1%	7.292.291.296	3,68%
CL291-Autoveicoli	4.486.863.102	5.501.607.406	18%	7.197.276.840	30,82%
CH241-Prodotti della siderurgia	5.009.362.922	4.438.485.938	-13%	5.468.641.097	23,21%
CH244-Metalli di base preziosi e altri metalli non ferrosi; combustibili nucleari	4.814.848.142	4.282.129.503	-12%	5.116.156.559	19,48%
CI263-Apparecchiature per le telecomunicazioni	5.055.438.143	4.681.944.634	-8%	4.870.800.572	4,03%
CI262-Computer e unità periferiche	4.746.570.995	4.705.038.872	-1%	4.677.121.046	-0,59%
CK282-Altre macchine di impiego generale	3.901.278.725	4.378.310.211	11%	4.406.812.015	0,65%
CB141-Articoli di abbigliamento, escluso l'abbigliamento in pelliccia	3.518.081.543	3.673.255.466	4%	3.698.553.221	0,69%
CK281-Macchine di impiego generale	3.353.552.066	3.461.809.141	3%	3.576.516.459	3,31%
CJ271-Motori, generatori e trasformatori elettrici; apparecchiature per la distribuzione e il controllo	2.637.488.807	2.756.128.133	4%	2.962.466.802	7,49%

dell'elettricità					
CI265-Strumenti e apparecchi di misurazione, prova e navigazione; orologi	3.038.397.112	2.865.748.817	-6%	2.933.253.941	2,36%
CM325-Strumenti e forniture mediche e dentistiche	2.730.560.269	2.794.702.622	2%	2.817.385.263	0,81%
CG222-Articoli in materie plastiche	2.272.519.573	2.392.073.286	5%	2.533.125.315	5,90%
BB061-Petrolio greggio	2.760.470.972	2.294.201.428	-20%	2.523.665.962	10,00%
CE205-Altri prodotti chimici	2.154.056.169	2.069.966.448	-4%	2.189.164.626	5,76%
CK289-Altre macchine per impieghi speciali	1.704.583.925	1.900.676.555	10%	2.046.721.869	7,68%
CE204-Saponi e detergenti, prodotti per la pulizia e la lucidatura, profumi e cosmetici	1.670.853.056	1.732.273.506	4%	1.832.004.780	5,76%
EE381-Rifiuti	1.625.674.563	1.377.649.118	-18%	1.820.116.335	32,12%
CI264-Prodotti di elettronica di consumo audio e video	1.596.912.021	1.694.800.317	6%	1.771.077.633	4,50%

Στατιστικά Ά τριμήνου 2018

Από τα διαθέσιμα για το 2018 στοιχεία του πρώτου τριμήνου παρατηρείται άνοδος των ελληνικών εξαγωγών προς τη Λομβαρδία (€203,9 εκ. έναντι €167,7 εκ Α τρίμηνο 17). Οι εξαγωγές προϊόντων προς τη χώρα μας ανέρχονται το πρώτο τρίμηνο 2018 σε €283 εκ. (έναντι €263,4 εκ. το 2017).

Συνολικά οι εισαγωγές της Λομβαρδίας το Α τρίμηνο 2018 ανέρχονται σε €33,8 δις (έναντι €31,3 δις το α τρίμηνο του 2017) και οι εξαγωγές της σε €31,3 δις (έναντι €29,08 δις το α τρίμηνο 2017)

Παρουσία ελληνικών εταιρειών

- Ελληνικές εταιρείες συμμετέχουν σε διεθνείς εκθέσεις στο Μιλάνο και υπολογίζεται ότι τουλάχιστον 100 εταιρείες συμμετέχουν σε εκθέσεις που πραγματοποιούνται στην πρωτεύουσα της Λομβαρδίας ετησίως. Κάποιες από τις εκθέσεις που συγκεντρώνουν τις περισσότερες ελληνικές συμμετοχές είναι οι: HOST, HOMI, UNICA, TuttoFood , Salone del Mobile, MICAM, MCE. Η στήριξη των συμμετοχών των ελληνικών εταιρειών κρίνεται σημαντική καθώς εκθέσεις που πραγματοποιούνται στο Μιλάνο προσελκύουν και διεθνείς αγοραστές.

- Το 2018 το ΕΒΕΑ και το Διαιτητικό Επιμελητήριο Μιλάνου υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας για την προώθηση των εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών.